

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 lipca 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku K. S. z dnia 13 czerwca 2022 roku odmówił mu prawa do emerytury pomostowej.

ZUS odmówił przyznania ubezpieczonemu emerytury, ponieważ:

- przed dniem 1.01.1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art.32 i art.33 ustawy emerytalnej,
- nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych ZUS zaliczył okres od 16.09.2019 r. do 14.06.2021 r., tj. do dnia wystawienia zaświadczenia (z wyłączeniem okresu zwolnienia lekarskiego), tj. 1 rok, 8 miesięcy i 20 dni.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych Zakład nie zaliczył okresu zatrudnienia od 1.12.1980 r. do 14.08.1998 r., ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 17.08.1998 r. powołał się na nieaktualne zarządzenie nr 55 Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 14.07.1983 r. Ww. zarządzenie zostało uchylone z dniem wejścia w życie zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 31.03.1988 r.

Ponadto z przedłożonych dokumentów z archiwum nie wynika, żeby ubezpieczony wykonywał pracę jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 t.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do zarządzeń resortowych lub w świadectwie pracy. Zakład pracy wystawiając świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na podstawie posiadanej dokumentacji, ma obowiązek określić rodzaj wykonywanej pracy, ściśle według wykazu stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983 r. oraz podać stanowisko pracy zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego lub powołać się na przepisy ustawy o emeryturach pomostowych.

Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku - uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania Zakład przyjął za udowodnione okresy: 1 rok, 0 miesięcy, 10 dni okresów nieskładkowych, 40 lat, 6 miesięcy, 21 dni okresów składkowych, staż sumaryczny łącznie 41 lat, 7 miesięcy i 1 dzień, w tym staż w szczególnych warunkach 1 rok, 8 miesięcy, 20 dni.

(decyzja – k. 17-17 verte teczka II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł K. S. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżając ją w całości i wskazując wbrew twierdzeniu ZUS, że spełnia wymóg stawiany przez art. 3 i 4 ustawy o emeryturach pomostowych. W okresie od dnia 1 grudnia 1980 roku do dnia 14 sierpnia 1998 roku wnioskodawca zatrudniony był w Zakładach (...) Spółka Akcyjna w K. w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szkodliwych. Wnioskodawca pracował na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 t. W ocenie skarżącego fakt, że pracodawca wystawił mu błędne świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie powinno wywoływać w stosunku do niego negatywnych następstw, zwłaszcza w postaci wydania przez ZUS decyzji odmownej. Abstrahując jednak od powyższego, skarżący wskazał, że mając na względzie zarządzenie nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 31.03.1988 r., zwłaszcza załącznik nr 1 do przedmiotowego zarządzenia, zważyć należało, iż w dziale VIII poz. 2 pkt 1 wykaz B jednoznacznie wskazano, iż kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony zalicza się do pracy wykonywanej

w warunkach szczególnych. Wobec powyższego bez wątpienia wskazany okres zatrudnienia wnioskodawcy winien zostać uwzględniony przy wydawaniu przez organ rentowy decyzji o ustaleniu prawa do emerytury pomostowej.

(odwołanie – k. 3-7)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 10-10 verte)

Na rozprawie w dniu 22 marca 2023 roku wnioskodawca poparł odwołanie, wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 22 marca 2023 roku e-protokół (...):04:24 – 00:06:19 – płyta CD – k. 41)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. urodził się w dniu (...). Ubezpieczony wykazał 1 rok, 0 miesięcy, 10 dni okresów nieskładkowych, 40 lat, 6 miesięcy, 21 dni okresów składkowych, staż sumaryczny łącznie 41 lat, 7 miesięcy i 1 dzień, w tym staż w szczególnych warunkach 1 rok, 8 miesięcy, 20 dni.

(okoliczność bezsporna, karta przebiegu zatrudnienia – k. 16-16 verte teczka II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wnioskodawca zatrudniony był w Zakładach (...) Spółka Akcyjna w K. w okresie od dnia 1 grudnia 1980 roku do dnia 14 sierpnia 1998 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego.

(umowa o pracę – k. 4, karta obiegowa zmiany – k. 5, k. 13, angaże – k. 7-12 teczka II załączonych do sprawy akt organu rentowego, świadectwo pracy – k. 1, angaże – k. 6, k. 10-13, k. 16-31, k. 49-53, k. 60-61, zakres obowiązków – k. 39, skierowanie do pracy – k. 40, karty obiegowe zmiany – k. 56-59, karty wynagrodzeń – k. 127-147 w aktach osobowych (koperta) – k. 30, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 22 marca 2023 roku e-protokół (...):01:36 – 00:04:24 – płyta CD – k. 41 w związku z rozprawą z dnia 8 lutego 2023 roku e-protokół (...):04:34 – 00:17:08 – płyta CD – k. 35)

Z okazanego przez wnioskodawcę prawa jazdy wydanego w dniu 17 marca 2022 roku wynika, że uprawnienia do prowadzenia pojazdów kategorii C uzyskał w dniu 3 sierpnia 1978 roku.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 22 marca 2023 roku e-protokół (...):01:36 – 00:04:24 – płyta CD – k. 41 w związku z rozprawą z dnia 8 lutego 2023 roku e-protokół (...):02:47 – 00:04:34 – płyta CD – 35)

W trakcie całego spornego okresu zatrudnienia wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jeździł jako kierowca wyłącznie samochodami o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, nie był delegowany do innych prac. Jeździł po całej Polsce i woził mąkę, kasze, zboże, odpady poprodukcyjne do piekarni, mieszalni pasz, cukierni. Wnioskodawca otrzymywał wynagrodzenie określone w stawkach godzinowych, a ponadto wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, delegacje.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 22 marca 2023 roku e-protokół (...):01:36 – 00:04:24 – płyta CD – k. 41 w związku z rozprawą z dnia 8 lutego 2023 roku e-protokół (...):04:34 – 00:17:08 – płyta CD – k. 35, zeznania świadka K. P. na rozprawie w dniu 8 lutego 2023 roku e-protokół (...):20:14 – 00:28:22 – płyta CD – k. 35, zeznania świadka J. W. na rozprawie w dniu 8 lutego 2023 roku e-protokół (...):28:22 – 00:37:15 – płyta CD – k. 35)

Z wystawionego przez Zakłady (...) Spółka Akcyjna w K. świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 17 sierpnia 1998 roku wynikało, że wnioskodawca będąc zatrudniony we wskazanym zakładzie pracy w okresie od dnia 1 grudnia 1980 roku do dnia 14 sierpnia 1998 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony wymienioną

w Wykazie B, dziale VIII (prace w transporcie i łączności), poz. 2, pkt 1 stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia nr 55 Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 14.07.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach.

(świadcstwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach – k. 8 teczka I załączonych do sprawy akt organu rentowego, k. 3 w aktach osobowych (koperta) – k. 30)

W dniu 5 lipca 2021 roku wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie emerytury pomostowej.

(wniosek – k. 1-2 verte teczka I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 6.10.2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił wnioskodawcy K. S. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, że wnioskodawca przed dniem 1.01.1999 roku nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust 1i3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art.32 i art.33 ustawy emerytalnej, nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat jak też nie udowodnił rozwiązania umowy o pracę z pracodawcą. Do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych ZUS zaliczył okres od 16.09.2019 r. do 31.12.2020 r. (z wyłączeniem okresu zwolnienia lekarskiego), tj. 1 rok, 3 miesiące, 15 dni. Do stażu pracy w warunkach szczególnych Zakład nie zaliczył okres zatrudnienia od 1.12.1980 r. do 14.08.1998 r., ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 17.08.1998 r. powołał się na nieaktualne zarządzenie nr 55 Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 14.07.1983 r. Ww. zarządzenie zostało uchylone z dniem wejścia w życie zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 31.03.1988 r.

(decyzja – k. 23-23 verte teczka I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł wnioskodawca, reprezentowany przez pełnomocnika w uzasadnieniu wskazując, że w jego ocenie spełnia on przesłankę pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze

(odwołanie - k- 3-7 w aktach o sygn. VIII U 2806/21 załączonych do sprawy)

Prawomocnym wyrokiem z dnia 4 marca 2022 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 2806/21 Sąd Okręgowy w Łodzi, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2022 roku w Łodzi na posiedzeniu niejawnym sprawy K. S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z odwołania K. S. od decyzji Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z dnia 6 października 2021 roku znak (...) o emeryturę postojową oddalił odwołanie. W uzasadnieniu wskazanego wyroku sąd wskazał, że w tamtym czasie przed zmianą przepisów - art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych przewidywał między innymi, że prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi, z którym to nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy. W stanie faktycznym Sąd podkreślił, że wnioskodawca w dacie wydania spornej decyzji pozostawał w zatrudnieniu, wobec czego zasadnym było oddalenie odwołania.

(wyrok z uzasadnieniem – k. 25, k. 32-33 verte w aktach o sygn. VIII U 2806/21 załączonych do sprawy)

W dniu 13 czerwca 2022 roku skarżący złożył do ZUS wniosek o emeryturę pomostową.

(wniosek – k. 1-2 verte teczka II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 7 lipca 2022 roku ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

(decyzja – k. 17-17 verte teczka II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w załączonych do akt sprawy aktach ZUS oraz na podstawie załączonych do niniejszej sprawy - akt sprawy o sygn. VIII U 2806/21, akt osobowych skarżącego dotyczących jego spornego okresu

zatrudnienia, a także na podstawie osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań wnioskodawcy i powołanych w sprawie świadków: K. P., J. W., którzy praktycznie w tożsamym co wnioskodawca okresie pracowali razem z nim w Zakładach (...) Spółka Akcyjna w K. i wobec tego dysponowali wiedzą na temat charakteru jego pracy i tego na czym ona polegała.

Zeznania wnioskodawcy oraz powołanych świadków- osób niezainteresowanych rozstrzygnięciem sprawy na korzyść którejkolwiek ze stron nie budzą wątpliwości tutejszego sądu przy ocenie ich wiarygodności, nie są wzajemnie ze sobą ani z treścią załączonych do akt sprawy dokumentów sprzeczne, wzajemnie ze sobą korespondują. Co również istotne zeznania ubezpieczonego oraz powołanych w sprawie świadków nie zostały zasadnie podważone przez organ rentowy w toku procesu. Treść osobowych źródeł dowodowych, znalazła potwierdzenie w materialnych źródłach dowodowych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy ,że zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym w dacie wyrokowania warunki rozwiązania stosunku pracy nie jest konieczny do uzyskania prawa do emerytury pomostowej.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz.U.2023.0.164), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

Z art. 4 wynika, że jakkolwiek w świetle art. 4 pkt 2 i 5 w związku z art. 3 ust. 7 ustawy, do wymaganego przez ustawę stażu przypadającego przed dniem jej wejścia w życie, tj. przed 1 stycznia 2009 r., wlicza się okresy pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu zarówno art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy, jak i art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to właściwego ograniczenia do zamierzonego przez ustawodawcę kręgu osób uprawnionych do emerytury pomostowej dokonuje konieczność spełnienia przesłanki z art. 4 pkt 6. Wymaganie to spełnia zasadniczą funkcję eliminacyjną, ograniczając ostatecznie prawo do emerytury pomostowej do kręgu osób wykonujących pracę kwalifikowaną jako szczególną w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawa o emeryturach pomostowych .

Możliwość uzyskania emerytury pomostowej, przez osoby, niespełniające warunku z art. 4 pkt 6, przewiduje art. 49 ustawy, według którego prawo do emerytury pomostowej, przysługuje również, osobie, która:

1. po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
2. spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3. w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Przytoczony przepis zmienia wymagania konieczne do uzyskania emerytury pomostowej dla osób niespełniających warunku z art. 4 pkt 6 ustawy, zwalniając je z konieczności wykonywania po 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy, jednakże wprowadza w to miejsce wymaganie, aby ubiegający się o rozważane świadczenie spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009 r.) warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Warunek ten został jasno wyrażony, wynika wprost z literalnego brzmienia art. 49 pkt 3 ustawy i jest zgodny z jej celem.

Stosownie do powołanego przepisu, prawo do emerytury pomostowej może nabyć również osoba, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, jednakże w dniu wejścia w życie ustawy miała okres wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze z tym, że praca ta musi być pracą w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu nowych przepisów tj. art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy pomostowej. (vide m.in. wyrok SA w Lublinie z 13.03.2014 r., III AUa 1531/13, opubl. LEX nr 1441422, wyrok SA w Katowicach z 27.02.2014 r., III AUa 1045/13, opubl. LEX 1439028, wyrok SA w Szczecinie z 14.01.2014 r. III AUa 577/13, opubl. LEX 1441543, wyrok SA w Białymstoku z 09.01.2014 r., III AUa 705/13, LEX 1415788, wyrok SN z 04.12.2013 r. II UK 159/13, opubl. LEX nr 1405231, wyrok SA w Gdańsku z 07.11.2013 r., III AUa 343/13).

Należy podkreślić, iż jedynie, łączne, spełnienie wszystkich przesłanek, uprawnia do uzyskania prawa do wskazanej emerytury. Przesłanki nabycia prawa do emerytury na podstawie przepisów o emeryturach pomostowych muszą być spełnione łącznie. Oznacza to, że brak choćby jednego z tych warunków powoduje niemożność nabycia uprawnień emerytalnych” (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt III AUa 252/12 wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi, III AUa 1664/12). Innymi słowy, nie spełnienie jednej z przesłanek wymienionych w art. 4 lub 49 cytowanej ustawy, pozbawia wnioskodawcę prawa do emerytury pomostowej.

W niniejszym postępowaniu, niesporne było, iż wnioskodawca, który wiek 60 lat osiągnął w dniu 27.09.2018 roku, udowodnił niespornie 1 rok, 0 miesięcy, 10 dni okresów nieskładkowych, 40 lat, 6 miesięcy, 21 dni okresów składkowych, staż sumaryczny łącznie 41 lat, 7 miesięcy i 1 dzień, w tym staż w szczególnych warunkach 1 rok, 8 miesięcy, 20 dni.

Organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca nie spełnił jednak warunku określonego w art. 4 pkt 2 i 5 nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, przed dniem 1.01.1999 r nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej.

Stosownie, zaś, do treści art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku, poz. 504), ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 punkt 1. Za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dz. U. z 1983 roku nr 8, poz. 43 z późn. zm.).

Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz A wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 i 2 tegoż rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 15 grudnia 1997 roku II UKN 417/97; 15 listopada 2000 roku II UKN 39/00). Okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy (§ 2 ust. 2 ww. rozporządzenia).

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma jednak zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985 roku, III UZP 5/85; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku, III UZP 6/84).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że do pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu w/w przepisów nie zaliczył okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 1.12.1980 r. do 14.08.1998 r., ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 17.08.1998 r. powołał się na nieaktualne zarządzenie nr 55 Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 14.07.1983 r. Ww. zarządzenie zostało uchylone z dniem wejścia w życie zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 31.03.1988 r. Ponadto z przedłożonych dokumentów nie wynikało zdaniem ZUS, żeby ubezpieczony wykonywał pracę jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 t.

Okresy pracy w warunkach szczególnych wskazane w powołanym wyżej rozporządzeniu w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach mogą być wykazywane przez zainteresowanego, przed Sądem wszelkimi środkami dowodowymi, a przewidzianymi przez kodeks postępowania cywilnego, a w szczególności dokumentami z osobowych akt pracowniczych, zeznaniami świadków, przesłuchaniem stron. Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków przed organem rentowym nie jest dopuszczalne (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985 roku - III UZP 5/85 LEX nr 14635, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 roku - (...)LEX nr 14630 uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku - III UZP 6/84 LEX nr 14625). Brak takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, jednoznacznie, że w spornym okresie zatrudnienia w Zakładach (...) Spółka Akcyjna w K. wnioskodawca w okresie od dnia 1 grudnia 1980 roku do dnia 14 sierpnia 1998 roku w wykonywał obowiązki na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony. Do zadań skarżącego, co potwierdzili także powołani w sprawie świadkowie, na powierzonym mu stanowisku pracy należało rozwożenie po terenie całego kraju: mąk, kasz, odpadów poprodukcyjnych do piekarni, mieszalni pasz, cukierni. Przez cały sporny okres zatrudnienia do wykonywania swoich obowiązków skarżący wykorzystywał wyłącznie pojazdy o masie przekraczającej 3,5 tony. Przy tym praca ta była wykonywana przez ubezpieczonego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy; ubezpieczony nie jeździł innymi pojazdami, ani nie wykonywał innych czynności. Taki rodzaj i charakter pracy ubezpieczonego znajduje potwierdzenie przede wszystkim w zeznaniach świadków, którzy przez wiele lat pracowali w tym samym zakładzie pracy co odwołujący. Świadek K. P. tak samo jak wnioskodawca zatrudniony był na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Z kolei świadek J. W. na stanowisku magazyniera. Ponadto kwalifikacje do prowadzenia pojazdów o masie poniżej 3,5 tony (kategorii C), jak wynika z prawa jazdy okazanego na rozprawie, uzyskał w dniu 3 sierpnia 1978 roku, a więc przed rozpoczęciem spornego zatrudnienia.

Przy czym, należy mieć na uwadze, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie, stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r. I UK 393/10).

W ocenie Sądu Okręgowego analiza zgromadzonego materiału dowodowego, daje podstawę do stwierdzenia, iż wnioskodawca, będąc zatrudniony w spornym zakładzie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie 1 grudnia 1980 roku do dnia 14 sierpnia 1998 roku wykonywał prace na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony.

Wymieniona praca może zostać zakwalifikowana jako odpowiadająca pozycji 2 Działu VIII (w transporcie i łączności) Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku oraz została bezpośrednio wymieniona w pozycji 2 w punkcie 1 (kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym, powyżej; 3,5 tony) Działu VIII (w transporcie i łączności) załącznika nr 1 do zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1988 r., Nr 2, poz. 4).

Wynikające z wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przyporządkowanie danego rodzaju pracy, do określonej branży, ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach, w rozumieniu art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2013 r. III AUa 1370/12 LEX nr 1339369).

Po uwzględnieniu spornego okresu zatrudnienia, wnioskodawca niewątpliwie wykazał, że w szczególnych warunkach pracował ponad 15 lat, przy uwzględnieniu wskazanego okresu niekwestionowanym jest też fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a tym samym, wnioskodawca spełnił wszystkie przesłanki do przyznaniu mu prawa do emerytury pomostowej.

Zgodnie z art. 15 ust.1 ustawy o emeryturach pomostowych, prawo do emerytury pomostowej powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury pomostowej od dnia 1 czerwca 2022 roku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 §1 i §3 k.p.c., w zw. §9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (tj. Dz. U. z 2015 r., poz.1800).